

Aloite haitallisten vieraslajien torjunnan tehostamiseksi Järvenpäässä

Vieraslajit ovat Suomen alkuperäiseen luontoon kuulumattomia lajeja, jotka ovat levinneet tänne ihmisen toiminnan seurauksena tahallisesti tai tahattomasti. Osa vieraslajeista on haitallisia luonnon monimuotoisuudelle, kuntien ja yksittäisten kansalaisten taloudelle tai ihmisen ja eläinten terveydelle. Suomessa yleisimpiä ja tunnetuimpia vieraslajeja ovat minkki, kurturuusu, komealupiini, jättiputket, jättipalsami ja espanjansirueta.

Haitallisia vieraslajeja ei saa päästää luontoon, sillä ne aiheuttavat haittaa alkuperäiselle kasvi- ja eläinlajistolle sekä vaikuttavat haitallisesti kokonaisten ekosysteemien lajimonimuotoisuuteen ja toimivuuteen. Haitallisten vieraslajien leviämistä luontoon tulee estää kotimaisen vieraslajilain ja EU:n vieraslajiasetuksen mukaisesti.

Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta tuli voimaan jo vuoden 2016 alusta. Lain tarkoituksena on torjua vieraslajeista aiheutuvia vahinkoja alkuperäisille eläin- ja kasvilajeille muun muassa estämällä haitallisimpien vieraslajien maahantuonti, niiden kasvattaminen tai päästäminen ympäristöön. Kansallisessa vieraslajilaissa säädetään maanomistajien ja ammattimaisten toimijoiden vastuusta haitallisten vieraslajien torjunnassa sekä sellaisista vieraslajeista, joista voi aiheutua vahinkoa erityisesti Suomen oloissa.

Vastuu haitallisten vieraslajien hävittämisestä on maanomistajalla koskien niin kuntia kuin yksityishenkilöitäkin.

Järvenpään kaupunki on keskeinen vaikuttaja haitallisten vieraslajien torjunnassa. Kaupunki antaa omalla toiminnallaan vahvaa viestiä ja esimerkkiä alueen muille maanomistajille sekä kuntalaisille vieraslajien torjunnan tärkeyden puolesta.

Haitallisten vieraslajien torjunta nojaa tällä hetkellä pitkälti vapaaehtoisten ja kuntalaisten aktiivisuuteen ja maanomistajien oma-aloitteisuuteen. Vieraslajihavaintojemme perusteella nykyiset toimet eivät ole riittäviä, vaan esimerkiksi jättipalsamin ja espanjansiruetaunan esiintyvyys ovat lisääntyneet huolestuttavasti.

Esitämme aloitteenamme, että Järvenpään kaupunki ottaa haitallisten vieraslajien torjunnan haltuun

- a) palkkaamalla nuoria ja pitkäaikaistyöttömiä kesäaikana tapahtuvaan kausiluonteiseen torjuntatyöhön
- b) järjestämällä kuntalaisille tiedotusta ja neuvontaa haitallisten vieraslajien esiintyvyydestä ja torjuntakeinoista
- c) järjestämällä kuntalaisille mahdollisuuden ilmoittaa vieraslajihavainnoistaan matalalla kynnyksellä

Haitallisten vieraslajien torjuntaan, torjuntatyön neuvontaan sekä torjunnan jälkiseurantaan on haettavissa rahoitusta Kainuun ELY-keskukselta. Haut seuraavan vuoden torjuntatyöhön rahoitukseen tehdään edeltävänä syksynä.

Lisäksi nuorten ja pitkäaikaistyöttömien palkkaamisessa on mahdollista hyödyntää työllistämistukia.

Suomen luonnonsuojeluliitto Järvenpää ry
puolesta
puheenjohtaja Heta Rinta-Pollari